

Klageinstans på vedtak om inntak med fortrinnsrett og individuell vurdering

Utdanningsdirektoratet har på bakgrunn av henvendelse fra statsforvalteren tatt stilling til hvem som er klageinstans ved vedtak om inntak med fortrinnsrett og individuell vurdering, når søkeren er tatt inn til videregående opplæring, men blir tatt inn til sitt 2. eller 3. ønske.

TOLKNINGSUTTALELSE | 30.06.2021

Gjelder

- [Opplæringslova - § 15-2 Særlege reglar om klageinstans](#)
- [Forskrift til opplæringslova - Kapittel 6 Inntak til vidaregåande opplæring](#)

Statsforvalteren viser til at de er klageinstans når søkere ikke blir tatt inn til videregående opplæring og når de ikke får ett av tre valgte utdanningsprogram oppfylt, jf. opplæringsloven (oppl.) § 3-1. Videre at det går frem av oppl. § 15-2 tredje ledd siste punktum at statsforvalteren er klageinstans for enkeltvedtak om inntak til et særskilt utdanningsprogram på videregående trinn 1 på grunnlag av sakkyndig vurdering. Statsforvalteren ber om avklaring på om elever som søker om inntak etter individuell vurdering, som får retten til inntak til videregående oppfylt, men blir tatt inn til 2. eller 3. ønske, har klagerett og hvem som er klageinstans. Spørsmålet gjelder i tilknytning til inntak etter forskrift til opplæringsloven (forskriften) §§ 6-15, 6-17/6-30, 6-18/6-31 og 6-19/6-32, 6-22, 6-25/38 og 6-35. Vi viser for øvrig til statsforvalterens redegjørelse.

Vårt svar:

Kort om reglene om klageinstans

Statsforvalteren er klageinstans for enkeltvedtak om inntak, men kan ikke overprøve hva slags utdanningsprogram på videregående trinn 1 eller hvilket programområde på videregående trinn 2 og 3, eller hva slags skole søkeren skal tas inn på, jf. oppl. § 15-2 andre ledd, jf. tredje ledd. Som det går frem av bestemmelsen følger klage på slike vedtak (og vedtak om inntak av gjesteelever) reglene om klageinstans i forvaltningsloven. Dette vil likevel ikke gjelde for klage på enkeltvedtak fattet av fylkestinget, som etter § 28 i forvaltningsloven i alle tilfelle skal gå til staten¹.

Etter oppl. § 15-2 tredje ledd siste setning er det fastsatt at statsforvalteren likevel² er klageinstans for enkeltvedtak om inntak til særskilt utdanningsprogram på videregående trinn 1 på grunnlag av sakkyndig vurdering.

Søkere med rett til særskilt utdanningsprogram - oppl. § 3-1 sjette ledd og forskriften § 6-15

Det går frem av oppl. § 3-1 sjette ledd, jf. forskriften § 6-15, at søkere som etter kapittel 5 i opplæringsloven har rett til spesialundervisning, og som på grunnlag av sakkyndig vurdering har særlige behov for et særskilt utdanningsprogram på trinn 1, har rett til inntak til dette utdanningsprogrammet.

De som søker om inntak etter forskriften § 6-15, har som alle andre søkere til videregående opplæring, klagerett på vedtaket om inntak. Klager på vedtak om inntak etter forskriften § 6-15 skal behandles i sin helhet av statsforvalteren jf. oppl. § 15-2 tredje ledd siste setning. Det betyr at statsforvalteren kan overprøve alle sider av saken, blant annet om søkeren har rett til og/eller har fått sin rett til inntak til et særskilt utdanningsprogram oppfylt.

Statsforvalterens kompetanse er ikke begrenset av at søkeren har blitt tatt inn til sitt 2. eller 3. ønske. Vi viser til at statsforvalteren må vurdere elevens særlige behov for inntak til et bestemt utdanningsprogram basert på den sakkyndige vurderingen og på en vurdering av om vilkårene i forskriften § 6-15 for øvrig er oppfylt. Søkeren kan for eksempel ha godtgjort gjennom sakkyndig vurdering at vedkommende har særlig behov for inntak til et bestemt utdanningsprogram (i samsvar med sitt 1. ønske). Dersom søkeren får vedtak om inntak i tråd med sitt 2. eller 3. ønske, har søkeren ikke fått sin fortrinnsrett etter § 6-15 oppfylt.

Klageinstans ved inntak etter andre bestemmelser

Dere har vist til forskriften §§ 6-17/6-30, 6-18/6-31 og 6-19/6-32, 6-22, 6-25/38 og 6-35. Inntak etter disse bestemmelsene gir ikke rett til inntak til et bestemt utdanningsprogram, men rett til inntak til ett av tre valgte utdanningsprogram. Dersom søkere til videregående opplæring søker om inntak etter en av de ovennevnte bestemmelsene, følger klagebehandlingen opplæringsloven § 15-2 tredje ledd, første og andre setning. Det går her frem at statsforvalteren ikke kan overprøve hva slags utdanningsprogram på videregående trinn 1 eller hvilket programområde på videregående trinn 2 og 3, eller hva slags skole

søkeren skal tas inn på. Det betyr at dersom eleven får oppfylt retten til inntak til videregående opplæring, men blir tatt inn til sitt 2. eller 3. ønske og klager på at vedkommende ikke fikk sitt 1. ønske oppfylt, skal klagen ikke behandles av statsforvalteren.

¹ Se merknadene til § 15-2 i Ot.prp.nr. 46 (1997-1998).

² Se merknadene til § 15-2 i Ot.prp.nr. 46 (1997-1998).